

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY TUROŚŃ KOŚCIELNA ZA 2017 R.**

I. Podstawa prawna sporządzenia Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Turośń Kościelna za 2017 r. sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.) w celu weryfikacji prowadzonych działań, które pozwolą usprawnić system gospodarki odpadami oraz wypełniać zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami.

W 2017 r. obowiązywały niżej wymienione akty prawa powszechnie obowiązującego oraz akty prawa miejscowego określające podstawy funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Turośń Kościelna:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.),
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- Uchwała Nr XXVIII/225/2017 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 23 listopada 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr XVI/121/2016 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr XVI/120/2016 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Uchwała Nr VI/45/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr VI/46/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr VI/46/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Uchwała Nr XIX/156/2012 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Uchwała Nr XIX/161/2012 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie górnych stawek opłat za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, świadczone na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr XIX/162/2012 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Turośń Kościelna.

II. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Turośń Kościelna

1. Gmina Turośń Kościelna, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 roku, przejęła obowiązek organizacji odbioru odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Gminy. Celem wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem zbierania odpadów komunalnych, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie oraz redukcja masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, a przede wszystkim eliminowanie dzikich wysypisk odpadów oraz praktyk nielegalnego spalania odpadów w piecach.
2. W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Turośń Kościelna zorganizowała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na jej terenie. Firmą wyłonioną w przetargu, z którą podpisano w dniu 23 grudnia 2016 r. umowę na okres dwóch lat była firma MPO Sp. z o. o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok.
3. W 2017 r. zwiększono częstotliwość odbioru zmieszanych odpadów komunalnych w okresie letnim. W miesiącach czerwiec, lipiec, sierpień odbiór odbywał się dwa razy w miesiącu. Odpady segregowane odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz z nieruchomości letniskowych raz w miesiącu, podobnie jak w poprzednich latach.

4. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywała się w systemie workowym:
- worek żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale,
 - worek niebieski – papier i tektura,
 - worek zielony – szkło
5. Na terenie Gminy Turośń Kościelna funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli dostarczać we własnym zakresie następujące frakcje odpadów komunalnych:

- papier i makulaturę,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, odczynniki fotograficzne, środki ochrony roślin, oleje i tłuszcze jadalne, farby, tusze, kleje, detergenty zawierające substancje niebezpieczne)
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady zielone,
- tekstylia,
- odpady remontowo-budowlane w ilości do 300 kg.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2017 r. przyjmowane były wymienione niżej frakcje odpadów komunalnych powstające na terenie Gminy:

tabela nr 1

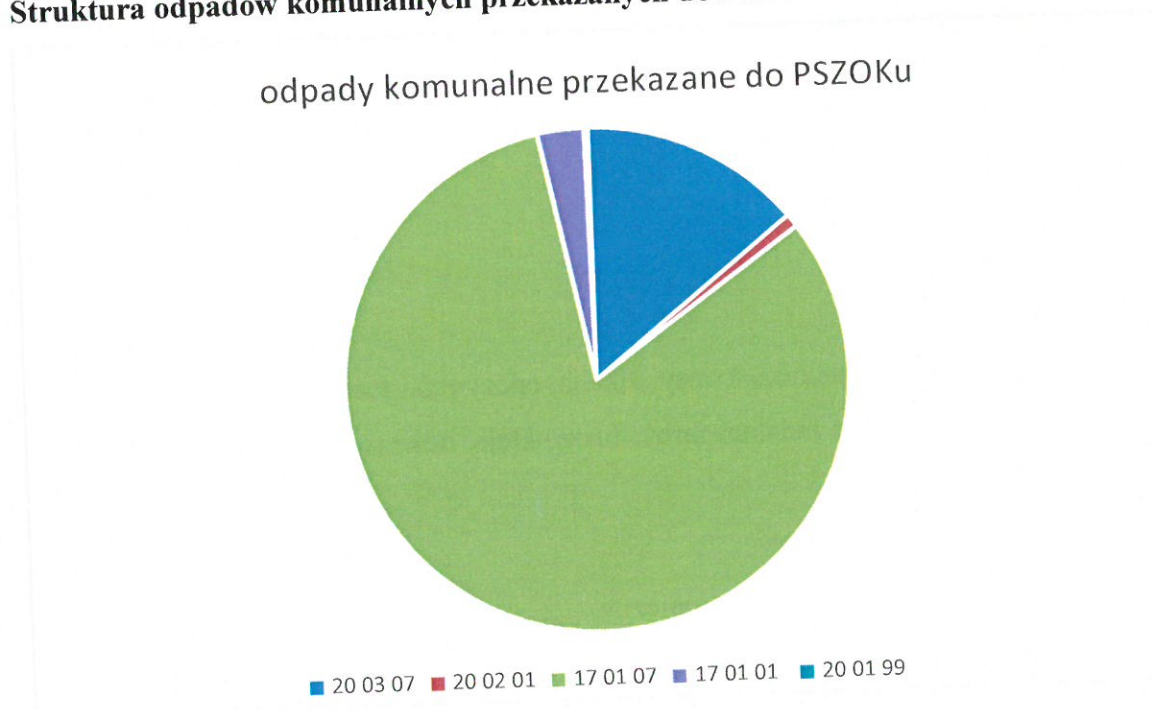
Odpady przyjmowane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Trypuciach

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	28,840 Mg
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,760 Mg
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	165,600 Mg

17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	6,040 Mg
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,500 Mg
Razem		202,74 Mg

wykres nr 1

Struktura odpadów komunalnych przekazanych do PSZOKu

20 03 07 – wielkogabaryty

20 02 01 – odpady ulegające biodegradacji

17 01 07 - zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego

17 01 01 - odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów

20 01 99 - inne nie wymienione frakcje

6. W ramach umowy z Gminą Turośń Kościelna firma MPO Sp. z o. o., oprócz odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych, dwa razy do roku (wiosną i jesienią) odbierała bezpośrednio z posesji odpady wielkogabarytowe (meble, zabawki, tekstylia), opony samochodowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Turośń Kościelna nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady komunalne zmieszane o kodzie 20 03 01 były zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego przekazywane w 2017 roku do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze w ilości 674,540 Mg.

2. Liczba mieszkańców oraz ilość złożonych deklaracji (stan na 31.12.2017 r.).

Gmina Turośń Kościelna liczyła według danych Urzędu Stanu Cywilnego 6086 mieszkańców (stan na 31.12.2017 r.). W złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ujętych zostało ok. 4927 mieszkańców (stan na 31.12.2017r.). Na wpływ liczby mieszkańców wynikających z deklaracji miał fakt złożenia przez właścicieli nieruchomości ok. 50 deklaracji dotyczących gospodarstw 7 osobowych i więcej, w których bardzo trudno było określić faktyczną ilość zamieszkałych mieszkańców. W deklaracjach nie były ujęte osoby przebywające poza granicami kraju i osoby starsze mieszkające u swoich rodzin, często na terenie innej gminy. Dodatkowo, właściciele nieruchomości letniskowych znajdujących się na terenie Gminy Turośń Kościelna złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do Urzędu Gminy w Turośni Kościelnej wpłynęły 24 deklaracje. Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym. W ramach czynności sprawdzających wysłano, podobnie jak w roku poprzednim, ok. 50 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych, uzupełnienia deklaracji lub złożenia wyjaśnień, dlaczego deklaracje nie zostały złożone.

tabela nr 2

Zestawienie ilości poszczególnych gospodarstw zamieszkałych na terenie Gminy Turośń Kościelna wynikająca ze złożonych deklaracji w 2017 roku.

Liczba gospodarstw	Segregowanie odpadów		Niesegregowanie odpadów	
	2016	2017	2016	2017
Gospodarstwa				
1 - osobowe	269	298	30	30
2 - osobowe	389	403	18	17
3 - osobowe	262	271	15	16
4 - osobowe	306	342	11	12

5 - osobowe	133	132	3	2
6 – osobowe	61	75	1	2
7 – osobowe i większe	48	49	2	1
Razem	1468	1570	80	80

W roku 2017, podobnie jak w roku poprzednim, największą grupę stanowiły gospodarstwa dwu- i czteroosobowe, następną grupą były gospodarstwa trzy- i jednoosobowe. Najmniej liczną grupą były gospodarstwa siedmioosobowe i większe. Na bieżąco prowadzone są działania kontrolne dotyczące liczby mieszkańców, m. in. weryfikacja nowo narodzonych dzieci.

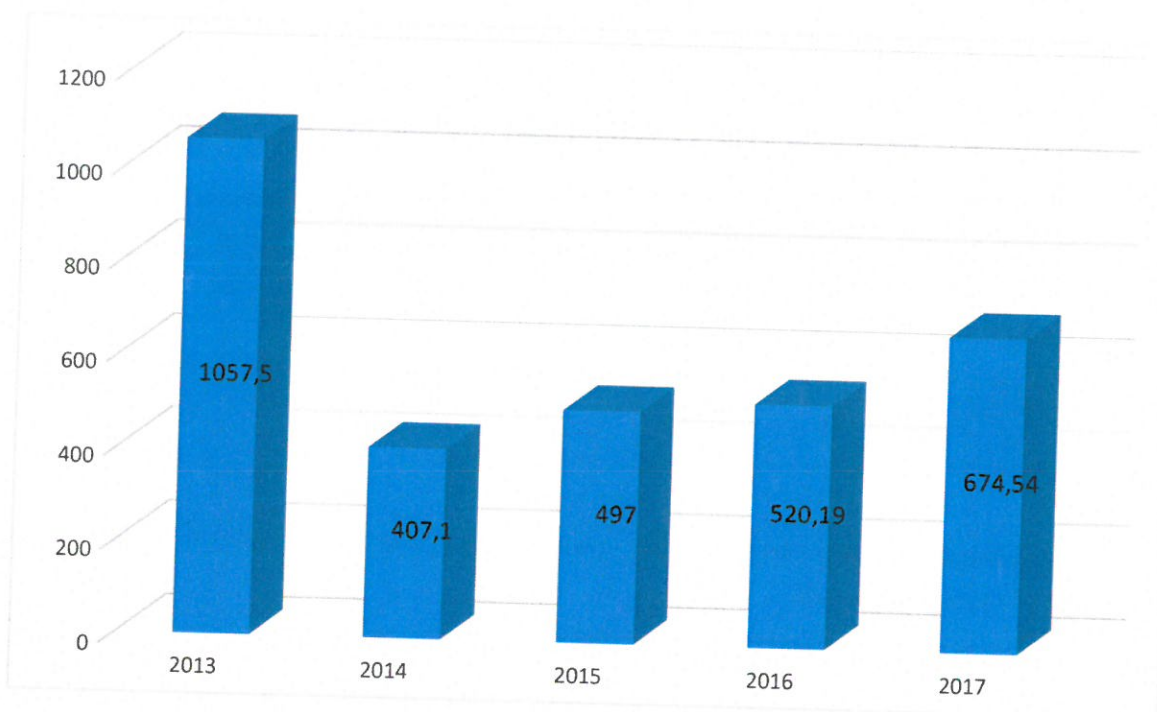
3. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Turośń Kościelna w 2017 r. zebranych bezpośrednio od mieszkańców (na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Turośń Kościelna z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 r.)

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	674,540
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	60,160
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	20,640
15 01 07	Opakowania ze szkła	45,220
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	34,920
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	18,200
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	171,260

Z danych przedstawionych powyżej wynika, że największą frakcją zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Turośń Kościelna były zmieszane odpady budowlane o kodzie 17 01 07 oraz zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01.

wykres nr 2

Zestawienie ilości zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 w latach 2013-2017

Przedstawiony wyżej wykres wskazuje niepokojącą tendencję wzrostową poziomu przekazanych ilości zmieszanych odpadów. W latach 2014 - 2016 ilość zmieszanych odpadów komunalnych był na podobnym poziomie. Natomiast, w 2017 r. strumień odbieranych od właścicieli nieruchomości odpadów zmieszanych niepokojąco wzrósł, co mogło być spowodowane brakiem dokładnej i rzetelnej segregacji wytwarzanych przez mieszkańców odpadów.

4. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć do 31 grudnia 2020 r. założone poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia dla:

- papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70 % wagowo.

Poziomy te mają być osiągnięte stopniowo, poprzez osiąganie rocznych poziomów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie

poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Założone i osiągnięte przez Gminę Turośń Kościelna w 2017 r. poziomy recyklingu przedstawiają poniższe tabele.

tabela nr 3

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (w%)								
lata	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wymagany do osiągnięcia poziom	12	14	16	18	20	30	40	50
Poziom osiągnięty przez Gminę	12,6	18,86	30,86	25,61	20,739			

tabela nr 4

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (w%)								
lata	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wymagany do osiągnięcia poziom	36	38	40	42	45	50	60	70
Poziom osiągnięty przez Gminę	Brak danych	67,64	82,43	100	100			

tabela nr 5

Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w%)								
lata	16.07.2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07.2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegający biodegradacji	50	50	50	45	45	40	40	3
Poziom osiągnięty przez Gminę	36,61	34,53	37,42	26,043	32,430			

Jak wskazują dane zawarte w powyższych tabelach, poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów komunalnych i rozbiórkowych w roku 2017 zostały osiągnięte.

5. Stawki i opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2017 r. zostały określone w uchwale Nr VI/45/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Turośń Kościelna i kształtowały się następująco:

a) miesięczne stawki opłat za odpady segregowane odbierane z nieruchomości zamieszkałych:

- 1) gospodarstwo domowe 1 osobowe - 8 zł;
- 2) gospodarstwo domowe 2 osobowe - 15 zł;
- 3) gospodarstwo domowe 3 osobowe - 21 zł;
- 4) gospodarstwo domowe 4 osobowe - 27 zł;
- 5) gospodarstwo domowe 5 osobowe - 33 zł;
- 6) gospodarstwo domowe 6 osobowe - 38 zł;
- 7) gospodarstwo domowe 7 osobowe i większe - 44 zł;

b) miesięczne stawki opłat za odpady niesegregowane odbierane z nieruchomości zamieszkałych:

- 1) gospodarstwo domowe 1 osobowe - 16 zł;
- 2) gospodarstwo domowe 2 osobowe - 31 zł;
- 3) gospodarstwo domowe 3 osobowe - 46 zł;
- 4) gospodarstwo domowe 4 osobowe - 60 zł;
- 5) gospodarstwo domowe 5 osobowe - 74 zł;
- 6) gospodarstwo domowe 6 osobowe - 87 zł;
- 7) gospodarstwo domowe 7 osobowe i większe - 100 zł;

c) miesięczne stawki opłat za odpady segregowane odbierane z nieruchomości niezamieszkałych, za pojemnik o pojemności:

- 1) do 0,12 m³ – 22 zł,
- 2) od 0,121 m³ do 0,24 m³ – 40 zł,
- 3) od 0,241 m³ do 0,36 m³ – 56 zł,
- 4) od 0,361 m³ do 0,66 m³ – 88 zł,
- 5) od 0,661 m³ do 1,1 m³ – 152 zł,
- 6) do 7 m³ – 880 zł.

d) miesięczne stawki opłat za odpady niesegregowane odbierane z nieruchomości niezamieszkałych, za pojemnik o pojemności:

- 1) do 0,12 m³ – 39 zł,
- 2) od 0,121 m³ do 0,24 m³ – 70 zł,
- 3) od 0,241 m³ do 0,36 m³ – 100 zł,
- 4) od 0,361 m³ do 0,66 m³ – 160 zł,
- 5) od 0,661 m³ do 1,1 m³ – 270 zł,
- 6) do 7 m³ – 1600 zł.

e) roczna opłata ryczałtowa za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku:

- 1) **132 zł** rocznie za jeden domek letniskowy lub inną nieruchomość rekreacyjno-wypoczynkową, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 2) **234 zł** rocznie za jeden domek letniskowy lub inną nieruchomość rekreacyjno-wypoczynkową, jeśli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Zgodnie z podjętą uchwałą, mieszkańcy których dochód nie przekraczał kwoty **634 zł** dla osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty **514 zł** na osobę w gospodarstwie domowym, mogli ubiegać się o częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysokości **20 %** miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W roku 2017 w celu wyegzekwowania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzono następujące działania:

- wystawiono 351 upomnień
- wysłano 142 tytułów wykonawczych
- wysłano 897 wiadomości sms informujących o zaległej opłacie

7. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Turośń Kościelna za okres od 01.01.2017r. do 31.12.2017r.

W 2017 roku łączne wydatki poniesione na funkcjonowanie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Turośń Kościelna wyniosły 441.326,41 zł. Wydatki te obejmowały m. in. zobowiązania wynikające z umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu oraz koszty administracyjne.

IV. Podsumowanie i wnioski

Gmina Turośń Kościelna powinna podjąć działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych. Priorytetowym zadaniem dla Gminy Turośń Kościelna na kolejne lata będzie dalsze uświadamianie mieszkańców Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, a także racjonalnego segregowania odpadów komunalnych w taki sposób, by Gmina Turośń Kościelna osiągnęła wszystkie określone przepisami unijnymi poziomy odzysku i recyklingu odpadów. Ważnym elementem tych działań powinno być promowanie przydomowego kompostowania odpadów z pielęgnacji ogrodów. W dalszym ciągu należy dążyć do uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi m. in. w zakresie ilości właścicieli nieruchomości, którzy uchylają się od obowiązkowych opłat za odpady komunalne, weryfikacja danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym, kontrolowanie nieruchomości w celu wyeliminowania procedury pozbywania się odpadów z prowadzonej działalności gospodarczej w ramach nieruchomości zamieszkałej. Ważnym elementem podjętych działań powinno być prowadzenie intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie właściwego postępowania z gromadzonymi odpadami komunalnymi (problem ze spalaniem odpadów komunalnych w domowych piecach).

WÓJT
mgr Grzegorz Jakuś

Opracowały:
Anna Czech
Podinspektor w Referacie Finansowym
Marzena Dobrzyńska
Inspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

